

Kırmızıfare

Çocuklar için edebiyat ve
sanat dergisi

Şayı: 98
Mayıs 2006

ISSN 1300-3291
9 771300 329160

mavibulut

KIRMIZIFARE

çocukların edebiyat ve sanat dergisi

Yayın sürelî yayın. Sayı: 98, Mayıs 2006

Kuruluşu: 1990

Sahibi:

Mavibulut Yayıncılık Tic. ve San. Ltd. Şti. adına Hüseyin Fatih Erdoğan

Yazı İşleri Müdürü:

Keriman Güldiken

İşletme Müdürü: Lütfü Kılınc

Editör: Dr. Fatih Erdoğan

Danışma Kurulu:

Aytül Akal, Aysel Gürmen, Mavisel Yener, Yıldırım Derya, Mustafa Delioğlu,
Gülten Dayıoğlu, Mustafa Ruhi Şirin

Kapak: Gabriella Hajnal

Ayda bir çıkar

Fiyatı: 4.5 YTL

Yıllık abonelik bedeli: 49 YTL

Baskı:

Graphis Matbaa

Yüzyıl Mah. Matbaacılar Sitesi 1. Cd. No:139

Bağcılar İstanbul

Tel: 0212-629 06 07

MAVİBULUT YAYINCILIK TİC. VE SAN. LTD.

Perpa B Blok Kat: 11 No: 1930

Okmeydanı İstanbul

Tel: 0212-320 21 30

Faks:0212-320 21 33

www.kirmizifare.com

İÇİNDEKİLER

Hangi Masaldan?....2

Şamandıra Baba

Asaf Halet Çelebi.....3

TuhafBalo

Mavisel Yener.....4

Bu Çorbada Kaç Masal Var?

Fatih Erdoğan.....6

Sihirli KayKay Fatih Erdoğan.....8

Balıkçı ile Ağgözlü Karısı

Jacob ve Wilhelm Grimm.....12

Sindbad'ın Beşinci Yolculuğu....18

Bilimoyun.....22

Papağanlar.....24

Erdal Öz'ü Yitirdik...26

Bale/Fındıkkıran.....27

Dilimoyun.....28

Bilgi Küpü.....30

Sihiroyun.....30

Bulmaca.....31

Keriman Abla'nın Kitap Sofrası.....32

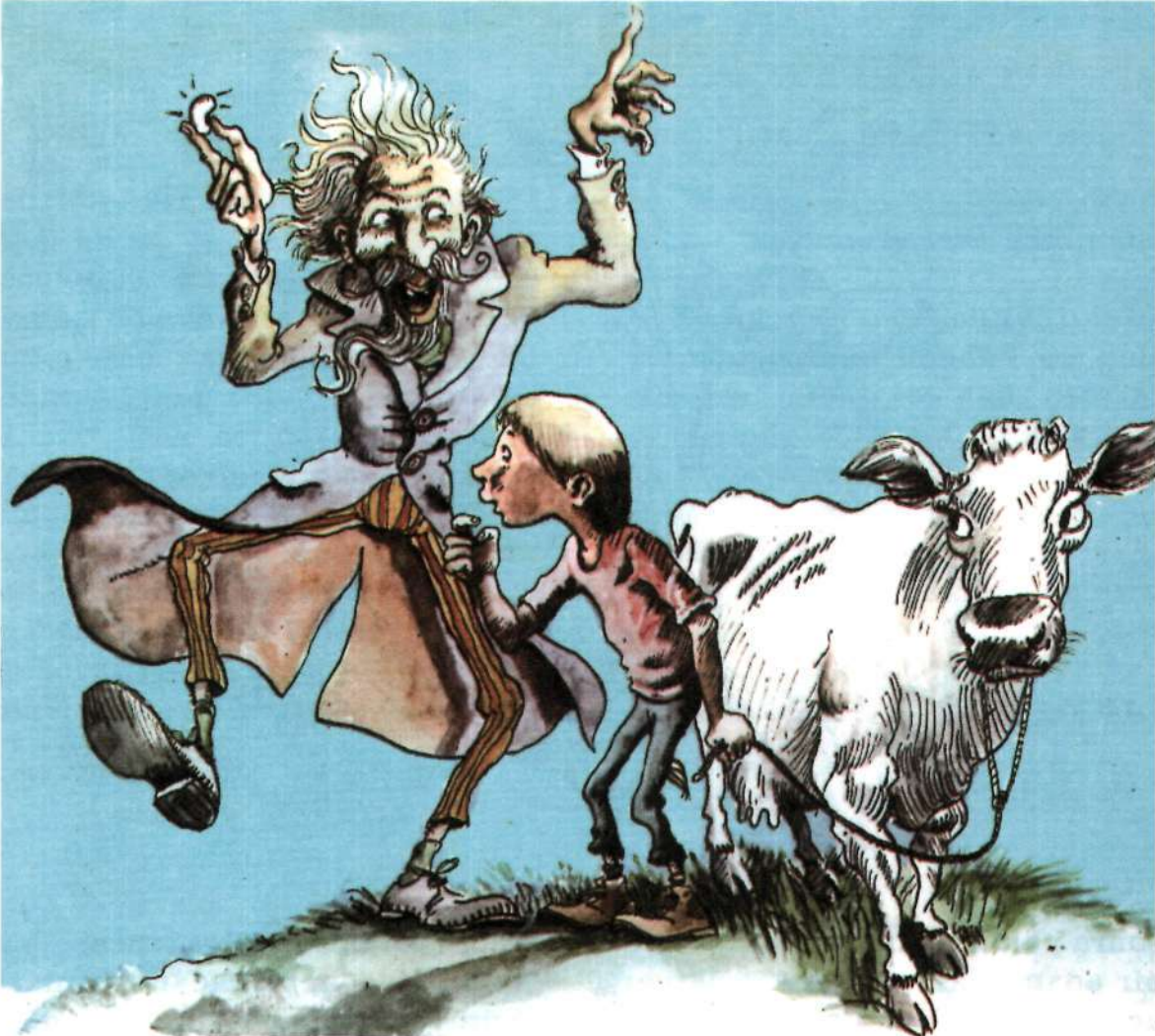
BİLİN BAKALIM *HANGİ* MASALDAN?

... "Nereye böyle?" diye sormuş tuhaf adam.

"Pazara," demiş Jack. "Bu ineği satıp zensin olacağım." "Kuşkusuz! Kuşkusuz!" diye kıkırdamış adam. "Çok akıllısın, ama bahse girerim ki kaç fasulyenin beş ettiğini bilmiyorsundur." Jack derhal yıldırım sibi atılıp, "iki elde iki tane, ağızda da bir," diye bağırılmış.

"Kuşkusuz! Kuşkusuz!" diye tekrar kıkırdamış tuhaf adam. Bir yandan da ceketinin cebinden beş fasulye tanesi çıkarmış. "Madem bu kadar uyanıksın, Sütbeyaz'la bu fasulyeleri değiş tokuş etmeyi kabul edersin herhalde," demiş. Jack'in gülümsemesi yarıda kalmış. "O kadar da alık değilim!" diye bağırılmış. "İneğim o sıradan fasulyelerden çok daha değerlidir!"...

Üstte
çok
sevilen bir
masaldan
bir
Bölüm var.
Masalın
adını
bil,
postayla
yada
e-postayla
gönder,
hediye
kazan!

Not: Lütfen
adınızı,
adresinizi, tele-
fon numaranızı
yazmayı
unutmayın!

Şamandıra Baba

yaramaz kız bahçeye gelecek
benimle oynamaya

şamandıra babacığım
ona bütün oyuncaklarımı versem
ve bütün nedirciklerimii

kertenkeleler kaçacak
ve biz güneşten saklanacağız
çok yaprakların altına

şamandıra babacığım
çok uslu oturacağım
yaramaz kız gelecek diye

Asaf Halet Çelebi
(1907-1958)

Resim: Gabriella Hajnal

TUHAF BALO

Mavisel Yener

Annesi pembe zarflı davetiyeyi
yüksek sesle okudu:

4

Nazif'nin gözleri kocaman kocaman olmuştu, aklına ablasının balosuyla ilgili pek çok soru geldi:

"Anne, çok önemli bir şey soracağım, şu balodaki şeyle ilgili..."

Annesi yüzüne boş boş baktı:

"Nazlı, bunaltma yine beni!"

"Anne, bunaltmıyorum, sadece soru..."

"Ay, n'olursun ablana sor, hiç vaktim yok şimdi."

Nazlı o gün ablasının yanına ne zaman gitse, ablası ya arkadaşıyla telefonda konuşuyor ya da bilgisayar başında işi oluyordu.

Ah, okumayı bir bilse, kimseye sorması gerekmezdi o zaman. Defalarca davetiyeyi eline alıp evirip çevirdi Nazlı. Yazılarına, üstündeki kabartma gül resmine baktı, kenarındaki minik fiyonkla oynadı... "Okumayı öğrenince görürsünüz siz," diye geçirdi içinden. Baloyu iple çekiyordu, orada neler olacağını çok merak etmişti.

Balo günü gelip çattı. Annesi, ablası, babası öylesine telaşlıydı ki, Nazlı baloyla ilgili merak ettiği şeyi bir türlü sormadan kendini otelin kapısında buldu.

Otelin büyük girişini ağır adımlarla geçtiler. Mum ışığıyla aydınlatılmış bir koridordan yürüyerek balo salonuna girdiler. Kırmızı halılar, beyaz çiçeklerle süslü masalar, şamdanlar... Çevresine hayranlıkla baktı Nazlı. Herkes çok güzel giyinmişti. Gösterilen masaya oturdular.

Ablası hemen arkadaşlarının yanına gitmiş, annesi ve babası masadaki diğer ailelerle konuşmaya dalmıştı. Üzerinde bir ağırlık duyumsuyordu Nazlı. Omuzlarını silkti, ellerini birbirine kavuşturarak

parmaklarını kenetledi. Derin derin iç geç irdi, çok heyecanlıydı.

Zaman epey ilerlemiş, müzik ve dans başlamış, yemekler yarılanmış, ama Nazlı'nın merak ettiği şey bir türlü açıklanmamıştı. "Bu çok eğlenceli bir oyun olmalı, ama ne?" diye düşünüp duruyordu Nazlı.

Yanakları alev alev yanmaya başladı. Bir an için annesine çok sıkıntıda olduğunu söylemek seçti içinden, ama vazgeçti. Çevresindekiler hiç de rahatsız görünmüyorlardı; bu bekleyiş onlara zor gelmiyordu demek ki. Hiçbir şey yokmuş gibi dans edip eğleniyorlardı.

İçinden saymaya başladı: Bir... iki... Üç... Eğer yüze kadar sayar da şu şey açıklanmazsa bu oyundan vazgeçtiğini söyleyecekti annesine.

Saymaya devam etti:
Doksan... Doksan dokuz... Yüz!
Daha fazla dayanamayacaktı, patlıyordu neredeyse:

"Anneeee... Çabuk söyle, ne zaman?"

"Ne, ne zaman?"

"Oyun işte..."

"Ne oyunu?"

"Hani davetiyede yazan... Anne çabuk söyle

çok fenayım!"

Nazlı'nın dizleri gevşedi, sandalyesine yapıştı. Son gücünü kullandı; sesi yalvarır gibiydi:

"Tuvaletinizle gelin, yazıyordu ya, ben de öğlenden beri tutuyorum anne, sizinki gelmedi mi daha?"

Nazlı tuvalete yetiştii yetişmesine ama masadakiler öyle çok güldüler ki, o güzelim şık tuvaletlerine bir iki damla kaçırmadıklarını kimse söyleyemez!

BU ÇORBADA KAÇMASAL VAR?

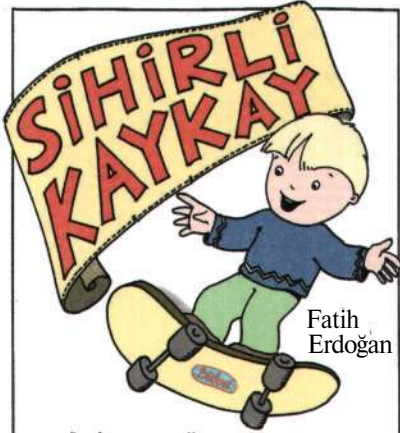
Fatih Erdoğan

6

... Sonra da fasulye ağacının dalına tutunup başlamış, tırmanmaya- TırmandıKça tırmanmış, tırmandıKça tırmanmış- Sonunda büyük mü büyük bir şatonun önünde bulmuş Kendini. Bu şatoda meğerse Kötü bir dev yaşamış. Jacki görür görmez, "Ne güzel bir Kahvaltı!" diye Kovalamaya başlamış- Jack hızla fasulye ağacından inmiş, ormana Kaçmış- Dev de arkasından... Jack Kaçarken pasta ve Kurabiyeden yapılmış bir ev görmüş. Hemen Kapı çalmış- Bu evdeki cadı da çocukları pastadan evle Kandırıp Kafese Kapatır, sanra da şişmanlatıp yemiş- Jack'i de Kafese Kapatmış- Kafeste Hansel ve Gretel de varmış- Jack cadıya, 'Bizi bırakırsan sana ÇOK daha şişman bir yiyecek "veririm," demiş. Cadı onları bırakmış- Jack cadıya ormanda onları aramaKta olan devi göstermiş. Cadı devi Kandırıp eve götürmüş ve senelerce yemiş.

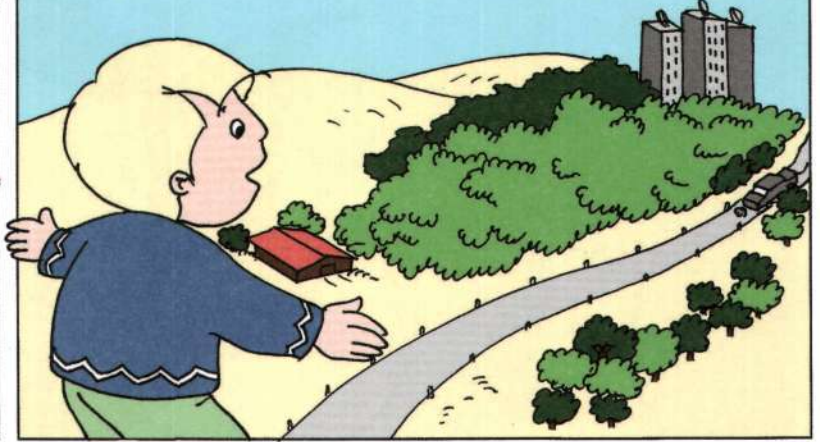
O sırada ormanda çiçek toplamakta olan Kırmızı Başlıklı Kız bütün bu olanları görmüş. Kurt gelince, "Anneanneme gidiyorum," demiş. Sonra da anneannesinin evi yerine cadının evini tarif etmiş. Kurt gidip cadıyı yemiş, yatağa yatıp uyumuş. Eşek, Köpek, Kedi, horoz oradan geçerken Kurdun horultusunu duyunca pencerenin önünde üstüste çıkıp hep bir ağızdan bağırı vermişler. Kurt Korkusundan ölüp gitmiş. Bu masal da burda bitmiş. Sonradan gelmiş olan çocuklar, "Hani bize masal? Hani bize masal?" diye bağırmışlar. Uyuyan Güzel bu, gürültüden uyanmış, "Aman çocuklar," demiş. "Ne de çabuk geçiyor yıllar! o masalları bana ninem anlattıydı, ama bilmem Ki bu çorbada hangileri var?"

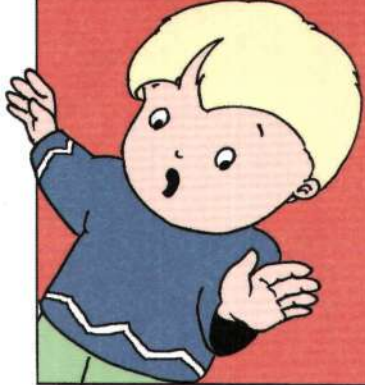
Fatih
Erdoğan

VALİNİN KIZI İLKNUR OKULA
GİDERKEN KAÇIRILDI. BÜLENT
KAYKAYLA PEŞLERİNE DÜŞTÜ.

BÜLENTİN BİR KORKUSU DA AŞAĞIDAN GÖRÜLMECTİ...

BİR FARK EDERLERSE,
BÜLENTİ BİR KUŞ GİBİ
TÜFEKLE
AVLAYABİLİRLERDİ...

BUNLARI DÜŞÜNÜNCE
YÜKSELDİ. "İNSANLAR DURUP
DURURKEN GÖKYÜZÜNE
BAKACAK DEĞİLLERDİ YA..."
DİYE DÜŞÜNDÜ.

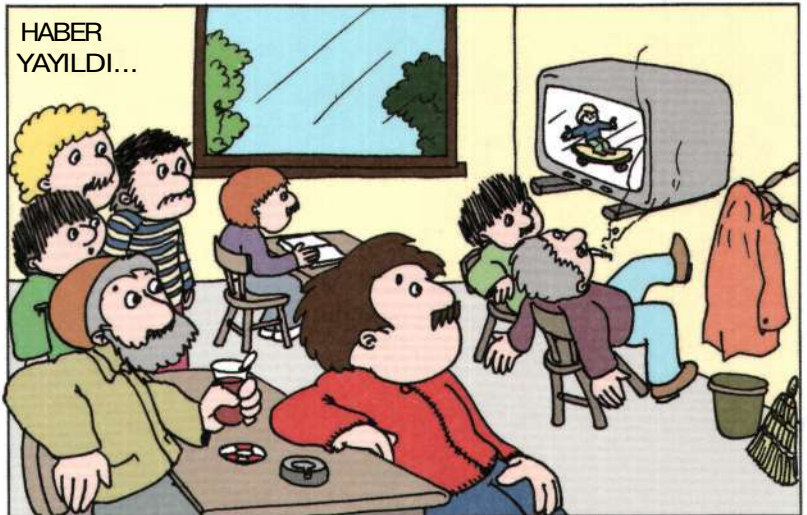
AMA BÜLENT FENA
HALDE
YANILIYORDU.
BİR KAMERAMAN...

EPEYDİR UZAYLILARIN
DÜNYAMIZI ZİYARET
ETTİĞİNİ DÜŞÜNÜYOR VE
BUNA KANIT ARIYORDU.

HABER
YAYILDI...

BAŞBAKAN, ÖZEL YAYINA ÇIKIP, "DURUM KONTROL ALTINDADIR!" DEDİ.

DAHA SONRA ÜLKENİN BİRLİK VE BERABERLİĞE MUHTAÇ OLDUĞU BUGÜNLERDE BU OLAĞANÜSTÜ DURUM NEDENİMLE YENİ VERGİLER KONULACAĞINI BİLDİRDİ VE AKLINA GELEN İLK ÖNLEM OLARAK DA BENZİNE ZAM YAPILDIĞINI DUYURDU.

"EFENDİM" ARAŞTIRIYORUZ. BİLGİ VERECEĞİZ EFENDİM...

NASIL DA HEMEN HABER ALDILAR SERVİSİN OKULA ULAŞMADIĞINI...

İYİ DE... GERÇEKTEN NEREDE KALDI BU SERVİS?

NİYE HİÇBİR ARABA DURMUYOR, ANLAMİYORUM!

"NE OLUR SANKİ, DURSALAR..."

HAH
İŞTE...
BU DURACAK
GALİBA...

ŞEYY...
'TELEFONUNUZ VAR'
MIYDI ACABA?

AZ SONRA
KARAKOLDA..

BİR
DAKİKA... BAŞTAN
ALALIM: İLKNUR ADLI
ŞAHİS BAZI ŞAHİSLAR
KAÇIRDI. KAYKAYLI BİR
ŞAHİS DAAA...

EYET
POLİS AMCA... HATTA O
ŞAHİSLARDAN BİRİ KULAK
DEMEYİ BİLMİYODU,
GULAK DİYODU.

OKULA DÖNDÜLER. MÜDÜR
FİKRİ BEY ŞOFÖR ÜLKÜ
AMCAYA UZUN BİR KONUŞMA
YAPTI.

"DEMEK
BÜLENT KAYKAYLA
UÇTU HA? GÖREVDEYKEN
İÇKİ İÇMEK ÇOK YANLIŞ.
ÇOK.

BU SİRADA BÜLENT...
NEREYE
(KADAR GİDECEKLER)
ACABA?

HEyyy...
SAPYORLAR..

ŞU
KULÜBEYE
GİDİYORLAR...

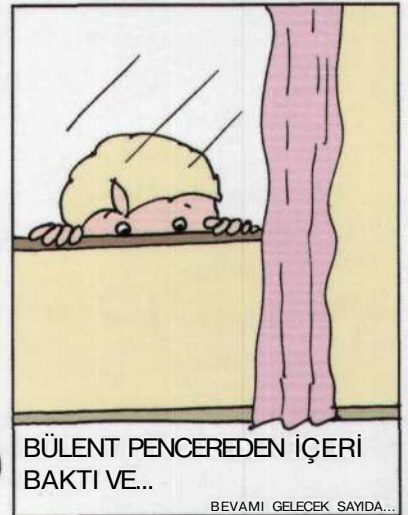
HAYDI!
GİR BAKALIM
İÇERİ!

İLKNU İÇERİ GİRDİ. BOŞ
BİR ORMAN EVİYDİ BU.

"HMMM.
İNİŞ YAPMA"
ZAMANI
GELDİ..

BÜLENT PENCEREDEN İÇERİ
BAKTI VE...

BEVAMİ GELECEK SAYIDA...

Balıkçı ile açgözlü Karısı

Jacob ve Wilhelm Grimm

Bir zamanlar, yedi denizlerin ötesinde yaşlı bir balıkçı ile karısı
Yaşamış.

Bir gün, bu balıkçı kayığıyla denize açılıp ağını attığında çok
güzel bir sazan balığı yakalamış. Balıkçı çok sevinmiş, ama aynı
zamanda da kulaklarına inanamamış, çünkü, ister inanın ister
inanmayın, bu sazan konuşuyormuş.

"Ey balıkçı, beni bırak lütfen. Sen iyi bir adama benziyorsun.
Asla pişman olmazsın, seni ödüllendiririm. Bütün dileklerin gerçek
olur."

Balıkçı gerçekten de yufka yürekli bir adammış. Ağı silkeleyerek
sazanı denize bırakmış.

Eve döndüğünde karısı sormuş:

"Eee, bugün ne yakaladın bakalım?"

"Çok güzel bir sazan yakaladım," demiş balıkçı.

"Eee, nerede öyleyse?" diye sormuş balıkçının karısı.

"Serbest bıraktım," demiş balıkçı. "Çok yalvardı, kıyamadım.
Bütün dileklerimi gerçekleştirebileceğini söyledi."

Karısı balıkçıya çok kızmış. "Git o balığa söyle bana güzel bir ev
versin!" diye bağırmış. Derme çatma bir kulübede yaşıyorlarmış
çünkü.

Balıkçı bunun üzerine sahile koşmuş. "Sazan sazan, beni
duyuyor musun?" diye seslenmiş. "Karım bize bir ev vermeni istiyor."

Birkaç saniye geçmiş geçmemiş, sazan suda belirmiş. "Karının yanına dön!" demiş, "İsteğini gerçekleştirdim."

Balıkçı koşa koşa geri dönmüş. Gerçekten de kulübesinin yerinde güzel bir ev varmış şimdi. Karısı da mutfakta kurum kurum kuruluyormuş. Bir zaman sonra karısı yine söylenmeye başlamış:

"Çabuk o balığa söyle; ben bu evden sıkıldım. Bir şato istiyorum. Barones olacağım, tamam mı!"

Balıkçı yine sahile koşmuş.

"Sazan sazan, beni duyuyor musun?" diye seslenmiş. "Karım bize bir şato vermeni istiyor. Barones olacaktım."

"Geri dön," demiş sazan. "İstediğin oldu."

Balıkçı döndüğünde karşısında muhteşem bir şato görmüş. Karısı da mağrur bir barones edasıyla bir odadan öteki odaya salına salına gezip duruyormuş.

"Şimdi tatmin oldun mu?" diye sormuş balıkçı. Evet, doğrusu karısı çok mutluymuş. Barones olmak ona yakışıyormuş.

Ama daha ertesi sabah karısı yine söylenmeye başlamış:

"Bana bak! Hemen gidip o balığa söylüyorsun, ben kraliçe olmak ve *sarayda* yaşamak istiyorum, tamam mı!"

Balıkçı çaresiz sahile koşmuş yine. "Sazan sazan, beni duyuyor musun?" diye seslenmiş. "Karım yine mutsuz."

Sazan suda belirmiş. "Bu kez ne istiyor?"

"Kraliçe olmak ve *sarayda* yaşamak istiyor."

"Pekala!" demiş sazan. "Git, isteği gerçekleşti."

Balıkçı gözlerine inanamamış. Muhteşem bir sarayın kapısından içeri girerken bulmuş kendini. İki yanda muhafızlar onu selamlıyormuş. Geniş merdivenlerden tırmanıp sayısız koridorlardan ilerledikten sonra karısını bulup sormuş: "Eee, sonunda tatmin oldun mu, bakalım?"

"Evet," demiş karısı.

Ama ertesi sabah daha güneş henüz doğmuş ki, balıkçının karısı yine başlamış konuşmaya:

"Hemen o sazana git ve dünyanın en muhteşem sarayını istediğimi ve ayrıca da imparatoriçe olmak istediğimi söyle, haydi çabuk!"

Balıkçı önce duymazdan gelmeye çalışmışsa da, kadın öyle ısrarla tekrar tekrar bu isteğini dile getirmiş ki, sonunda adamcağız dayanamayıp sahile koşmuş yine. "Sazan sazan, beni duyuyor musun?" diye seslenmiş çekinerek.

Bir süre hiçbir şey olmamış. Ama sonra deniz kabarmış, dalgalar köpürerek sahile vurmuş. Ve sazan belirmiş.

"Karın yine ne istiyor?" demiş öfkeyle.

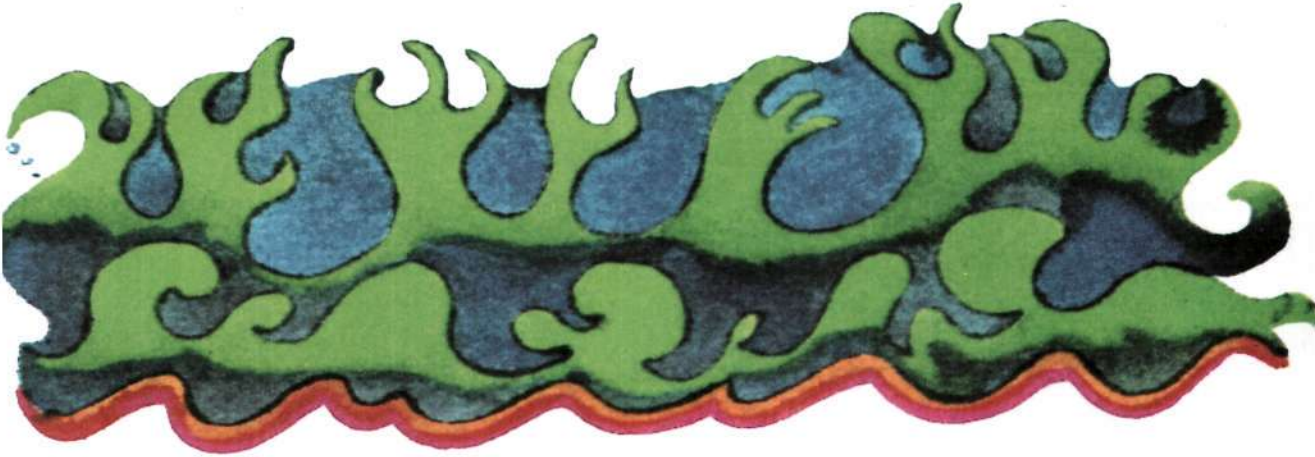
"Bu kez de imparatoriçe olmak ve dünyanın en muhteşem sarayında yaşamak istiyor," demiş balıkçı ezilip büzülerek.

"Bunun için çalışmalı!" demiş sazan. "Bunu hak etmiyor! Ama git artık. İsteği olacak!" Böyle diyerek suda kaybolmuş.

Zavallı adam döndüğünde dünyada görebileceği en muhteşem saray belirmiş karşısında. Her yerde sayısız hizmetçi ve uşak çalışıp duruyormuş.

"Tamam mı şimdi?" diye sormuş karısına. "Mutlu musun artık? Çünkü bir kez daha o balığa gitmeyi düşünmüyorum!"

Karısı mutlu görünüyormuş, ama ertesi sabah, ister inanın ister

inanmayın, yine başlamış söylenmeye:

"Çabuk git o balığa söyle, ben dünyayı yönetmek istiyorum! Herkesin önümde eğilmesini ve bana itaat etmesini istiyorum!"

Zavallı balıkçı yalvarmış, yakarmış, söyleyebileceği, aklının erdiği, dilinin döndüğü her şeyi söylemiş ama ne *çare!* Hiçbir biçimde karısını bu isteğinden vazgeçirememiş. Sonunda gönülsüzce sahile inmiş yine.

"*Sazan sazan*, beni duyuyor musun?" diye seslenmiş.

Uzunca bir süre hiçbir şey olmamış. *Ama* sonra deniz yükselmiş, dalgalar sahili dövmeye, rüzgâr uğuldamaya başlamış. Az sonra sazan suda belirmiş.

"Bu kez ne istiyor?" diye bağırmış.

"Dünyayı yönetmek istiyor. Herkes onun önünde eğilecekmiş!" demiş balıkçı yüzü utançtan kızarak.

"Öyle mi?" demiş sazan. "Eğer hiç çalışmadan ve herkese emirler vererek yaşamak hoşuna gidiyorsa, yeniden balıkçı olmanız daha iyi olur!" diye eklemiş. "Haydi şimdi geriye, eski kulübene dön!"

Ve suda kaybolmuş.

Balıkçı geri dönmüş ve karısını eski kulübelerinde kendisini bekler bulmuş. O günden sonra da hırsını dizginlemeyi, emeğiyle yaşamayı öğrenmiş. Eğer ölmedilerse hala oradadırlar.

Sindbad'ın Beşinci Yolculuğu

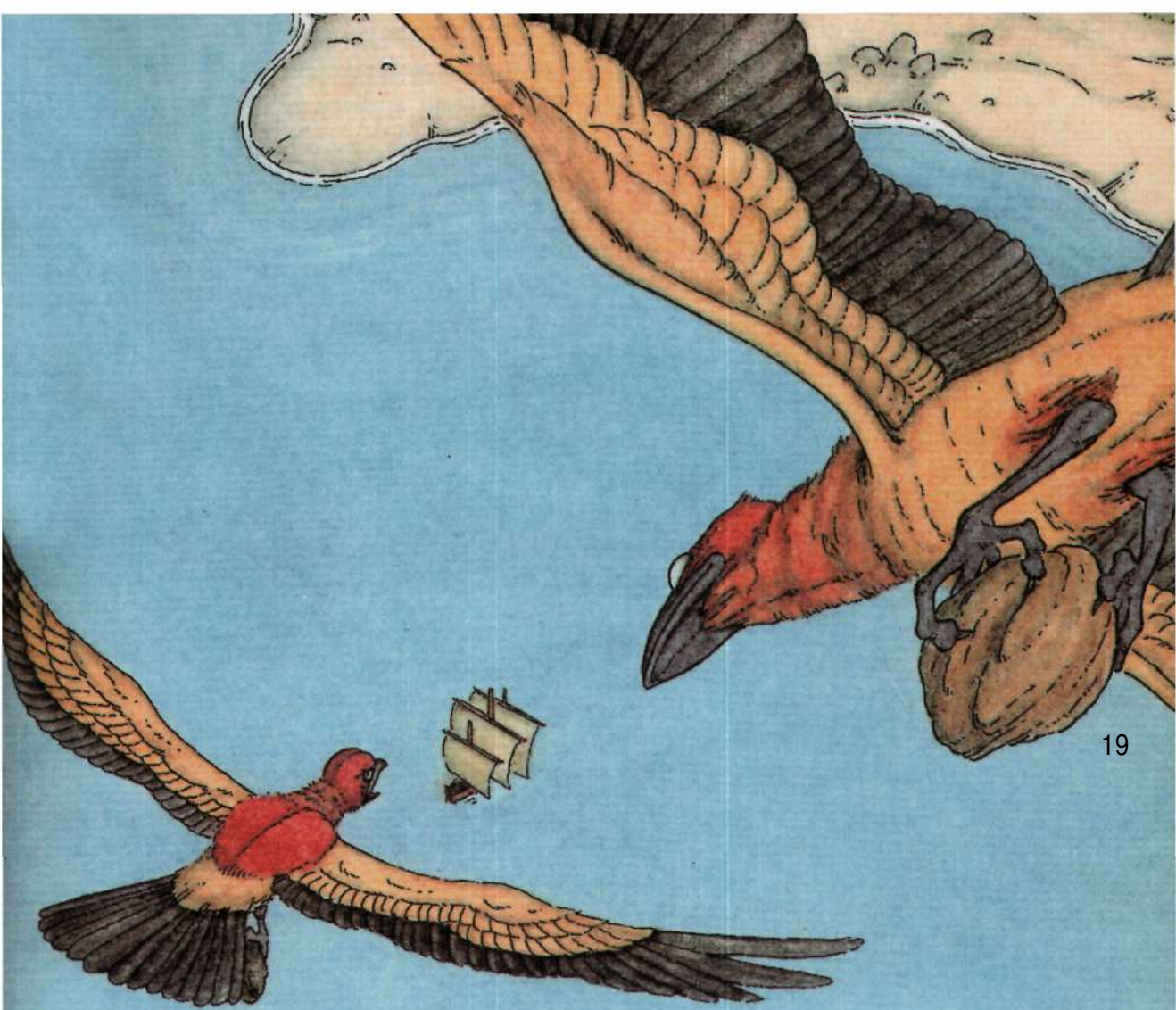
"Bir süre sonra evimdeki huzur bana battı sanırım.-, diye anlatmaya başladı Sindbad ertesi akşam. "Atlattığım tüm tehlikeleri unuttum ve yeniden yollara düşme özlemiyle yanıp tutuşmaya başladım. Bir gemi inşa ettirip içini tepeleme mal doldurdum.

Gemimde yeterince yer olduğunu görünce, yolcu olarak birkaç tacirin daha benimle gelmesine izin verdim. Hedefimiz uğradığımız limanlarda kazançlı alışverişler yapmaktı.

Heyhat! Ne yazık ki, denizcilerimiz ıssız bir adada henüz yumurtadan çıkmaya çalışan bir anka kuşunu pişirip yiyince, bu, ben hariç herkesin sonu oldu.

18

Yemeklerini henüz bitirmişlerdi ki, ana ve baba kuşların dev gibi kanatlarını çırparak öfkeyle geldiklerini gördük. Kaptanın emri üzerine herkes gemiye koştu.

Kuşlar çılgına dönmüştü. Her biri pençeleriyle birer koca taş kavrayıp peşimize düştüler. Az sonra tepemizdeydiler. Taşlardan birini tam geminin ortasına düşürmeyi başarak gemiyi batırdılar. Denizcilerin kimi taşın altında ezilerek, kalanlar da suya düşerek boğuldu.

Ben de suya düşenlerdendim. Hemen bir kalasa tutundum. Uzun süre yüzmeye çalışarak sonunda bir adaya ulaşmayı başardım. Sarp bir kıyı vardı. Bu nedenle karaya çıkmam çok güç oldu.

Sabahleyin adada bolca bulunan meyvelerden yedim, berrak tatlı sulardan içtim ve kendime geldim. Sonra adayı keşfe çıktım.

Bir süre sonra kısa boylu, yaşlı bir adamla karşılaştım. Bana el işaretleriyle kendisini omzuma alıp karşıya geçirmemi istediğini anlatmaya çalışıyordu.

Yaşına duyduğum saygıdan dolayı istediğini yaptım. Omuzlarıma binip bacaklarını doladı. Onu o halde karşıya taşıdım ve inmesi için eğildim. O ne? Adam bacaklarını öyle bir sınıksı doladı ki, soluğum kesildi ve yere yığıldım.

Düşüğümü gördüğü halde tınmadı bile. Yalnızca soluk alabilmem için bacaklarını azıcık gevşetti ve onu yeniden taşımam için ayaklarını karnıma dürttü. Günlerce ve gecelerce bu böyle sürdü, taa ki, şans bana yardım edip de onu sırtımdan

atana dek. Dönüp dolaşıp daha önce mola verdiğim bir yere geldiğimizde, bir ağaç kabuğu içinde önceden bıraktığım üzüm suyundan içtim. Üzüm suyu bekleye bekleye şaraba dönüşmüştü. İçince keyiflendim, hatta azıcık sarhoş bile oldum. Yerimde hoplayıp zıplamaya, dans etmeye başladım.

Adam, içtiğim şeyin beni ne kadar keyiflendirdiğini görünce, ona da vermemi işaret etti. Verdim. Koca bir yudum aldı. Öyle neşelendi ki, boynuma sardığı bacakları gevşedi. Hemen onu bir kayaya savurdum, kalkıp yeniden omzuma yapışmasını diye.

Daha sonra limana gelmiş olan gemilerdeki denizciler bu garip yaratıktan kurtulan ilk kişinin ben olduğunu söylediler. Adaya gelme cüretini gösteren herkesin böyle sırtına yapışır kalırmış meğerse.

Gemiciler bana acıyıp bir çuval verdiler ve bazı adamlarla birlikte hindistancevizi toplamamı önerdiler. Tacirlerin sıkça ziyaret ettiği bir bölgede karşılaşmıştık bu adamlarla. Ağaçlar öyle yüksekti ki, hindistancevizlerini nasıl toplayacağımızı aklım bir türlü ermiyordu. Adamlar yerden taşlar toplayıp ağaçların tepesindeki maymunlara atmaya başladılar. Maymunlarsa onları taklit ederek ağaçtaki hindistancevizlerini koparıp koparıp atmaya başladılar. Az sonra çuvallarımız ağzına kadar dolmuştu.

Birkaç gün böyle çalışarak gemiyi de tümüyle yükledik. Gemiye bindim ve açıldık. Bağdat'a böylece ulaştım. Cevizler iyi kazanç getirmişti. Onlarla bol bol inci ve baharat aldım.»

Sindbad, Hindbad'a bir kese daha altın verdi ve iyi geceler diledi. Altıncı yolculuk için bir sonraki geceyi beklemek zorundaydı.

BİLİMOYUN

Fatih Erdoğan

ACAR küçükken müthiş bir sütçüydü. Sütçü dediysem, mahalle mahalle dolaşıp süt satan sütçülerden değil. Siz de yani, aklınıza hemen de neler geliyor. Hiç gülesim yoktu. Şimdi birden siz öyle söyleyince Acar'ı sırtında süt güğümü, sokak aralarında "Süüüüt!" diye bağırırken düşündüm de ona gülüyorum. Sahi, şimdi öyle sokak sütçüleri yok galiba. Köylerde belki inekten taze sağılmış süt satan çiftçiler vardır, ama kentlerde kutu sütler daha yaygın.

"O sokak sütçülerinin çoğu süte su katardı," dedim Acar'a. "Sütün içine su koyduğunuz zaman bunu anlamanız pek kolay değil, çünkü süt beyaz, su ise..."

Duraksadım.

"Hımımm... Su ne renkti? Su ne renkti?"

Acar bu basit sorunun cevabını vermeye bile yanaşmadı. Mutfağa gidip bir bardak su doldurdu ve karşımda lıkır lıkır içti.

"Denizler mavi," dedim Acar'a. "Öyleyse, su mavidir diyebilir miyiz?" Abant Gölü aklıma gelmişti. Ya da Göynük'teki Sünnet Gölü... Zonguldak'ta Yedigöller...

Ordaki göller yeşil miydi? Evet yeşildi. Su yeşil mi yoksa? Değildi, çünkü avcuma doldurduğumda elimdeki su yeşil değildi. Ya ne renkti? Beyaz mı? Değil. Renksiz. O halde neden yeşil ya da mavi görünüyordu?

"Abant kıyıları çam ormanlarıyla kaplı," dedi Acar. "Suyu yeşil gösteren işte bu ormanlar. Mavi gösteren de mavi gökyüzü. Bu nedenle zaten hava kapalı olduğunda denizin rengi gri."

Bana mantıklı geldi. Su renksiz olduğu için sütçüler süten içine karıştırmakta bir sakınca görmüyorlardı. "Keşke sütçüler su yerine süte sıvı yağ karıştırsalardı," dedim. "Böylece sütü alanlar sütü bol yağlı bulunca sevinirlerdi."

Acar dik dik yüzüme baktı. Sonra bilgiç bilgiç, "Bir kere," dedi, "Çok yağ artık eskisi kadar sevilmiyor. İkincisi süten içine su koyduğunda müşteri bunu her zaman anlamayabilir, ama sıvı yağ koyduğunda hemen foyan meydana çıkar!"

Çok yağ sevilmiyormuş... Şuna da bakın. Sanki sabah kahvaltısında yağlı reçelli ekmekleri birbiri ardınca

mideye indiren o değil de, dedem. Yaęlar bazı vitaminlerin vücutta emilmesini kolaylaştırıyormuş. İyi de bunun için biraz vitamin de almak gerekir, değil mi? Neyse ki meyva yemeyi seviyor.

"Hiç bile," dedim. "Sütçüler süte sıvı yağ karıştırabilirler ve bunu kimse anlamaz. Nasıl anlayacaklar ki?"

"Anlarlar," dedi yine. Sonra bardağın dibindeki suyu da kafasına dikti.

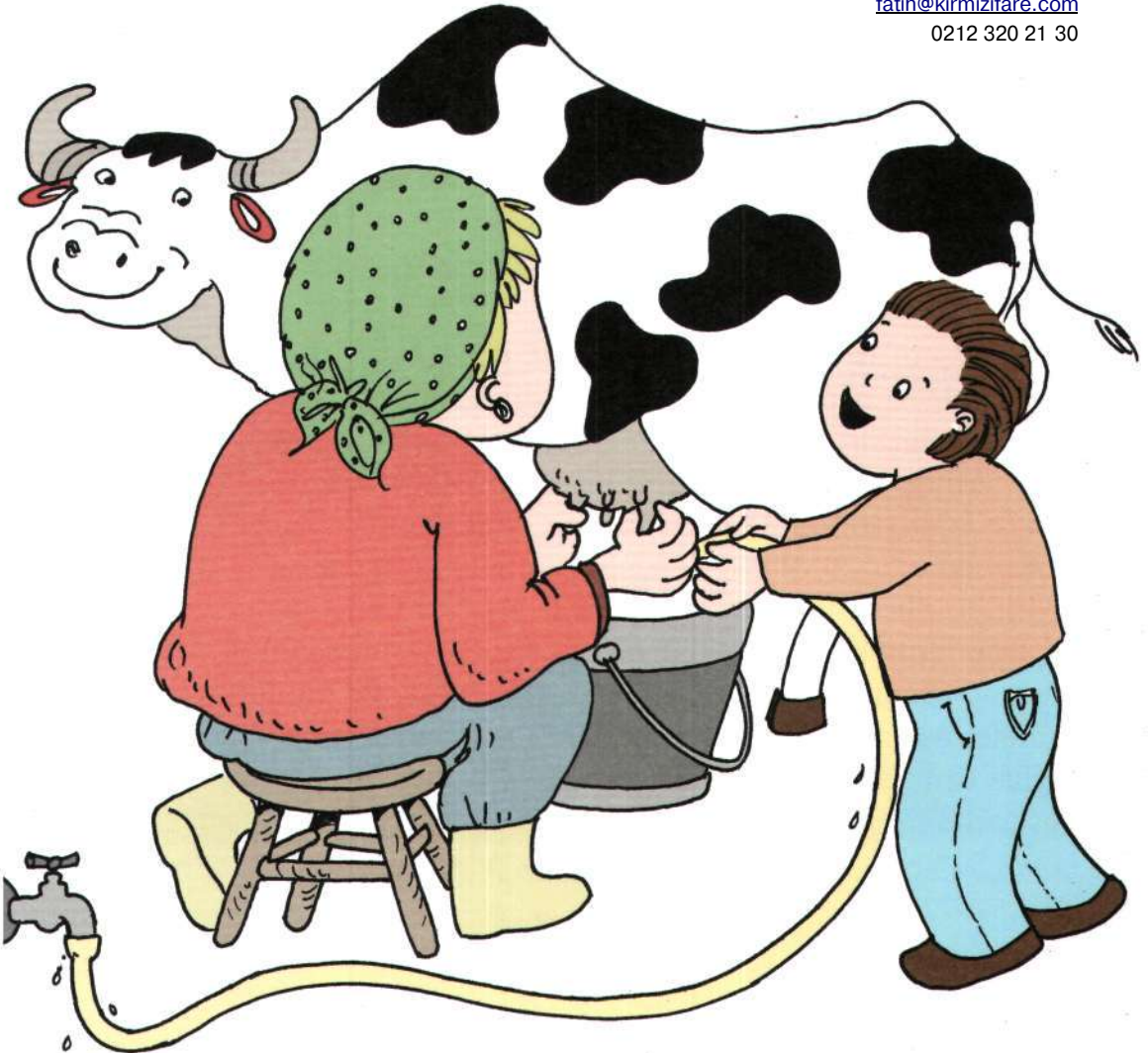
Bu iş benim hoşuma gitmedi aslında. Çünkü bu bilim-oyun sorularını hep ben sorardım. Acar bir ay boyunca cevabını arar dururdu. Şimdi birden her şey tersine döndü. Bence olur! Sütün içine biraz sıvı yağ katarız, kaşıkla da iyice karıştırırız olur biter.

Olmaz mı?

Beni arayıp yardım edin, ama Acar evde yokken arayın da sizden yardım aldığımı anlamasın, olur mu?

fatih@kirmizifare.com

0212 320 21 30

Papağanlar

Papağanları ne kadar çok severiz. Bu ilginç kuşların adı anılınca hemen aklımıza insan gibi konuşabilme yetenekleri gelir. Papağanlar dünyanın bütün tropik bölgelerinde yaşarlar. Milattan önce Yunanlı bir doktor Hintçe konuşan tuhaf bir kuştan söz edince, uzak ülkeleri gezen maceracılar dönüşlerinde yanlarında bir papağan getirmeyi alışkanlık haline getirmişlerdi. Eski Roma'da papağanlar tıpkı kedi ve köpekler gibi ev hayvanı olarak ilgi görürdü. Gümüş ve fildişinden yapılmış kafeslerde tutulurlar, sahiplerine arkadaşlık ederlerdi. On sekizinci yüzyılda bazı İngiliz denizciler papağanları omuzlarında taşımaya başladılar. Aynı şeyi düşünüyorsunuz değil mi? Evet, Robert Louis Stevenson'un ünlü Define Adası'ndaki Uzun John

Silver da omuzunda bir papağan taşırdı. Robinson Cmsoe'nun da bir papağan arkadaşı olduğunu hatırlarsınız.

Papağanlar neler yerler? Meyva, fındık, fıstık, ceviz, tahıl, tomurcuk, kök ve küçük hayvanları severler. Yeni Zelanda'daki bir cins papağanın koyun leşlerinden beslendiğini, daha da inanılmazı, bu papağanın ara sıra koyunlara da saldırdığını söylersek şaşırmayın.

Bazı papağanlar tıpkı ağaçkakanlar gibi yuva yapıyor. Bazıları da baykuşlar gibi yuvasını kuytlara gizliyor. Bir başka türü de başkasına ait kullanılmış yuvaları kullanıyor.

Bazı papağanlar balta girmemiş ormanlarda yaşıyor, bazıları açık arazide, bazıları çöllerde, bazıları da dağlarda yaşıyor. Hepsi iyi uçucu, Yeni Zelandalı *Kakapo* dışında; o uçmayı bilmiyor.

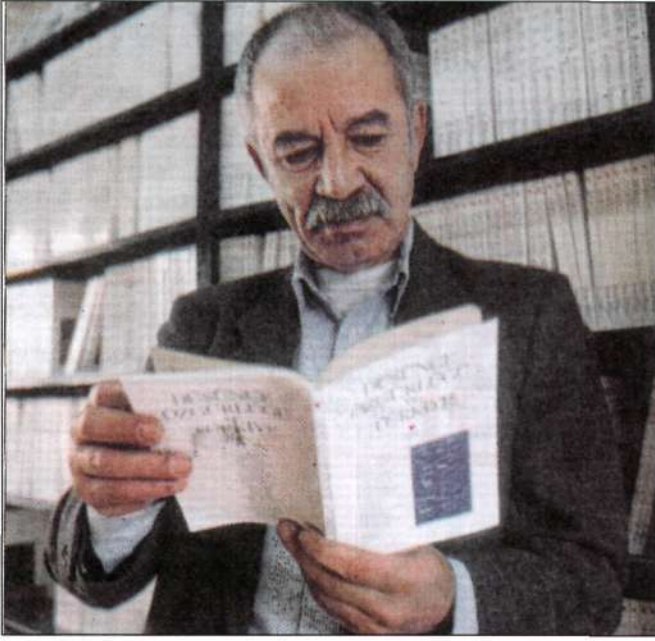
Papağanlar yavrularını anne baba birlikte büyütüyorlar. Çoğalma mevsimi dışında gürültülü sürüler halinde yaşıyorlar.

Afrika papağanları 9 tür muhabbet kuşuyla Gri Afrika papağanından oluşuyor. (Muhabbet kuşlarının da aslında papağan olduğunu biliyordunuz değil mi?)

Macaw denilen Amazon papağanı da Orta ve Güney Amerika'da yaşıyor. *İbikli papağan*, *kırmızı papağan* ve öteki tür muhabbet kuşları da Avustralya ve çevresindeki adalarda yaşıyor.

Çocuk Edebiyatımız En Büyük Yayımcısını Yitirdi...

ERDAL ÖZ KİMDİR?

Bir süredir tedavi görmekte olan ve 6 Mayıs günü yitirdiğimiz Erdal Öz , 26.3.1935'te doğdu. Devlet memuru olan babasıyla birlikte Türkiye'nin çeşitli yerlerini dolaştı. Ortaokulu Antalya'da, liseyi Tokat'ta bitirdi. İstanbul Üniversitesi Hukuk Fakültesi'nde başladığı hukuk eğitimini Ankara Hukuk Fakültesi'nde tamamladı. İstanbul'da üniversite çevresindeki arkadaşlarıyla birlikte a Dergisi'ni çıkardı. İlk öykü kitabı *Yorgunlar'ı* (1960) a Dergisi Yayınları arasında yayımlandı. Sonra ilk romanı *Odalarda* (1960) Varlık Yayınları arasında çıktı. 1975 Orhan Kemal Roman Ödülü'nü, 1998 Sait Faik Öykü Ödülü'nü, 2001 Sedat Simavi Öykü Ödülü'nü aldı. 1975-1981 yılları arasında Arkadaş Kitaplar adlı 'çocuk edebiyatı dizisi'ni yönetti. 1981 yılında Can Yayınları'nı kurdu. Çocuklar için de iki kitap yazdı: *Kırmızı Balon* (1990) ve *Alçacıktan Kar Yağar* (1982) *Babam Resim Yaptı* (2003).

*Sevgili çocuklar,
Doğanın kaçınılmaz bir kuralı olarak,
her canlının bir ömrü var.
Bahçemizdeki çiçekler nasıl baharda
açıyor ve kışın kuruyorsa,
yaptığımız kardan adam nasıl güneş
çıkınca eriyip gidiyorsa, çok
sevdiğimiz kedimiz nasıl günün
birinde bizi terk edip sessizliğe ve
hareketsizliğe gömülüyorsa,
yakınlarımız, dostlarımız, sevdiğimiz
insanlar ve tabii ki bizler de bir gün
gelip bu dünyayı terk edeceğiz.
Yaşadıkları sürece kendisi dışında
insanlara bir şeyler vermeyi başarmış
olan insanların ölümü her zaman
daha acı verici olmuştur. İşte şu
fotoğrafta gülümsemekte olan Erdal
Amca bu tür insanlardan biriydi.
Yıllarca biz çocuklara kitaplar
yayımladı ve kitaplar yazdı.
Çalışkandı, güler yüzlüydü ve
başarılıydı.
Hepimize örnek olsun.*

Kırmızıfare

Fındıkkıran Balesinin öyküsü

Rus besteci Çaykovski'nin 1891 yılında bestelediği son balesidir. Küçük Alman kız Clara Stahlbaum'un yeni yıl hediyesi olarak aldığı fındıkkıran oyuncağı ile ilgili rüyalarını konu alan büyü-masal tarzı bir eserdir, ilk defa 1892'de St. Petersburg'da sahnelenen Fındıkkıran Balesi, yeni yıl kutlamaları ile özdeşleşmiş ve pek çok bale topluluğu tarafından yılbaşında sahnelenmesi gelenekselleşmiştir. Dünyanın en çok sahnelenen bale eserlerinden birisidir.

Alman yazar Ernst Theodore Amadeus Hoffmann değişik ülkelerdeki benzer halk

öykülerinden yola çıkarak 1815'te Fındıkkıran ve Fareler Kralı adlı bir öykü yazmıştı. Aynı öyküyü Fransız yazar Alexander Dumas, yumuşatarak ve masal havasında 1844'te yayımlamıştır.

1890'larda St. Petersburg'daki Krallık Tiyatroları'nın yönetmeni, Dumas'ın Fındıkkıran öyküsünün iyi bir bale eseri olabileceğini düşünüp tiyatrolun bale yönetmeninden bir bale yapmasını istemişti. Yönetmen hazırladığı librettoyu* besteci Çaykovski'ye verdi. Besteci, konuyu beğenmemesine rağmen görevi kabul etti.

Eseri besteleyecek ilhamı bir türlü bulamayan Çaykovski, NewYork'a yaptığı bir yolculuk sırasında konakladığı Paris'te yeni icat edilmiş olan çelesta adlı enstrümanın sesini ilk defa duydu, ilahi bir çınlama sesi çıkaran ve klavyeli vurmali bir müzik aleti olan çelesta, Çaykovski'ye ilham verdi. Fındıkkıran Balesi'nin sala gösterisi 18 Aralık 1892'de St. Petersburg Maryinski Tiyatrosu'nda gerçekleşti ve başarısızlıkla sonuçlandı. Eleştirilenler Fındıkkıran'ı hiç sevmeydiler. Bu başarısızlığa rağmen ileri yıllarda çeşitli koreografların eserde uyarlamalar yaparak sahnelemeleri sayesinde bale, kaybolup gitmekten kurtuldu.

*Libretto:
1. Bir operanın sözleri ve bu sözlerin bulunduğu kitap. 2. Bir pandomimi ya da baleyi açıklayan kitap.

DİLİMOYUN

MERHABA ARKADAŞLAR

Sevgili dostum Saman bana yine bir mektup gönderdi, inanın aklım ÇOK Karıştı. Ne mektuptan bir şey anladım, ne de Şarman'ın ne yapmak istediğinden... Ama bildiğim bir şey varsa o da mektuptaki eKsiKliKieri tamamlamam gerektiği. HAYDİ! YARDIM EDİN BANA!

Sevgili Kırmızıfareciğim. Bak sana ne anlatacağım: Güzel bir akşam üstü pencereden.....larım Minnoş (Teyzemin kızı), Tekir (Dayımın oğlu) girdi. Beni ziyaret etmeye.....vermişler ve çıkıp gelmişlerdi. Geçen ayki doğum günümü unuttukları için kalbimde derin bir.....açmışlardı doğrusu. Minnoş kendini affettirmek için hediye olarak bir.....Tekir de oyuncak.....getirdi. Aslında.....verseler daha iyiydi ya, neyse... (Bu aralar biraz sıkışığım da.) Sonra, gidip evin arkasındaki.....daki gizli yerimden, konuklarıma.....etmek için, daha önceden sakladığımı.....ları aldım ve hep birlikte evin.....sına çıktık. Birlikte fotoğraf albümüne bakıp eski günlerden konuşurken hava iyice karardı. Aniden evin karşısındaki koruluktan ciyaklama sesleri gelmeye başladı. O.....a doğru bakıyorduk ki üstümüze doğru.....bir bulutun gelmeye başladığını fark ettik, iyice.....lanmıştık. Ama bu kısa sürdü. Az sonra bir sürü.....üstümüze üşüştü. Kendimizi içeri zor attık.

Minnoş ve Tekir'in korkudan yüzleri sararmıştı. Bir süre sonra ortalık sakinleşti. Tekrar dışarı çıkmayı önerdim ama Minnoş, ".....bile olsa artık oraya gitmem!" dedi. Bu güzel akşam da böylece sona ermiş oldu.

Şimdi dikkat ettiysen mektubumdaki bazı kelimeler eksik. Bunları bulabilmen için sana bazı ipuçları vereceğim. (O kadar da insafsız değilim.) Eğer bu mektuptaki eksik kelimeleri bulur ve mektubu tam haliyle bana gönderirsen, şu bahsettiğim.....larla yaptığım anlaşmayı bozacağım. Anlaşma ne mi?.....lardan senin evinin nerede olduğunu bulmalarını istedim. Eğer senin evinin yerini bulup bana söylerlerse onlara Minnoşla Tekir'in yemediği.....ları vereceğim.

İmza : Sarman

ipucu

— — R A — —		Geceleri uçan bir hayvan.
— — R A — —		Tadı soğana benzeyen bir sebze.
— — R A — —		Terasın eşanlamlısı.
— — R A — —		Kan bağıımız olan kişilerin genel adı.
— — R A — —		Derme çatma kulübe.
— — R A — —		Otomobilin eşanlamlısı..
— — R A — —		Saç taramaya yarayan alet.
— — R A — —		Kraliyet ailesinin yaşadığı yer.
— — R A — —		Bir konu hakkında düşünüp yargıya varma.
— — R A — —		Konuk ağırlama, sunma.
— — R A — —		Yön
— — R A — —		Bir şeyi anlamak için duyulan istek.
— — R A — —		Derin kesik ya da zedelenme.
— — R A — —		Alışverişte kullanılan kâğıt ya da madeni nesne.
— — R A — —		Siyahın eşanlamlısı.

GEÇEN AYIN YANITI:

Kefal, Alabalık, Kırlangıç, Çitari, İstavrit. Torik, Karagöz, Zargana, Ahtapot, Testerebalığı, İstakoz, Denizanası, Sazan, Horozbina, Uskumru, Yunus, Manta Ray

Ppyotr İlyiç Çaykovski (7 Mayıs 1840, Votkins- 6 Kasım 1893, Petersburg) Romantik dönem Rus klasik müzik bestecisi.

7 Mayıs 1840'da Ural dağlarında bir maden kenti olan Votkins'te doğdu. Babası, maden ocaklarında m fettiŐti, iyi bir öğrenim gördü ve özel müzik dersleri aldı. Ailesi Petersburg'a yerleŐince bu kentte hukuk öğrenimine başladı ve 19 yaŐında  ėitiminin tamamlayarak devlet memuru oldu. 21 yaŐında annesinin ölümü üzerine yeniden besteci olma arzusu duydu ve iÇinden ayrılarak, sonradan Petersburg Konservatuar'na dönüŐecek yeni bir müzik okuluna kaydoldu; 1865 yılında mezun oldu ve Moskova Konservatuvan'nda müzik öğretmenliğine başladı. Bu kurumda çalıŐtıėı 11 yıl boyunca birçok büyük eser yarattı.

1878-1885 yıllarını Avrupa ve Rusya arasında gidip gelerek geçiren  aykovski, gittiği ülkelerde orkestralar yönetti. Çaykovski, 1875'te ilk kez seslendirilen 1. Piyano Konçertosu ve 1876'da sahnelenen Kuėu Gölü Balesi ile büyük baŐarı kazanmıŐtı; en baŐarılı operası olan Eugen Onegin'i 1879'da tamamladı; 1889'da Uyuyan Güzel balesi sahnelendi. Moskova yakınlarında bir ev olarak Fındıkkıran Balesi'ni yazmaya başladı. 1893'te kolera salgını sırasında Petersburg'da öldü.

tr.wikipedia.org/

ŐİŐİROYUN

* Bisikletin

tekerleklerine, uygun bir mesafeden baKın. Sonra sayfayı saat yönünde süreKli olarak döndürün. BaKın baKalım bisi'Klete neler oluyor?

BLMC

Çöz,
gönder,
kitap kazan!

SOLDAN SAĞA:

1. Basınç ölçmeye
yarayan alet 2. Akra-
ba oldukları kabul edilen
dillerin kökeni olan dil
3. Olağanüstü yeteneği
olan kimse / Vaktinden
önce 4. Canlıların
organları arasındaki
ilişkileri araştıran bilim /
Bir nota 5. Kuzey
Atlantik Pak-
tı Organizasyonu'nun kısa

adı / Eylemek işi, değişiklik doğurabilecek etkileyici davranış 6. Üzerindeki sayı " 1 " olan iskambil kâğıdı / Kalkana benzeyen, sıcak ve ılıman denizlerde yaşayan bir tür köpekbalığı 7. Dünyanın uydusu / Bir kimsenin ya da bir kurumun sahibi olduğu taşınır ya da taşınmaz varlıkların tümünün genel adı 8. Olgunlaşmamış üzüm. / Madenden yapılan, ip gibi ince uzun nesne. 9. Akdeniz kıyılarında yetişen, geniş yapraklı, kötü kokulu bir bitki / Bir organımız 10. Atların ayaklarına takılan demir / Gerekli olan

YUKARIDAN AŞAĞIYA: 1. Duvar boyama işi. / Damarlarımızda akan sıvı. 2. Sıcak ülkelerde yetişen, yaprakları dikenli bir bitki. / Evin bölümleri. 3. insanda üzüntü, sıkıntı olmama durumu. / Bir göl adı. 4. Antik Roma'da ozanları dinlemek üzere toplanılan yer, dinleme salonu. 5. Bir nota. / Vücudumuzun omuz başından elin parmak ucuna kadar olan bölümü. 6. Kimyasal çözünme yoluyla ayrıştınlamayan madde. / Bir eylemin başladığı zamanı abartılı bir biçimde anlatmak için sözcüklerin başına aklenen ön ek (.... o zaman). 7. İkiyüzlülük. / Yemeklere katılan beyaz madde. 8. Satrançta bir hamle adı. / Kuzu sesi. 9. Yiğit, zeybek. / Dünya. 10. Sermaye

	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
1										
2										
3										
4										
5										
6										
7										
8										
9										
10										

Keriman Abla'nın Kitap Sofrası

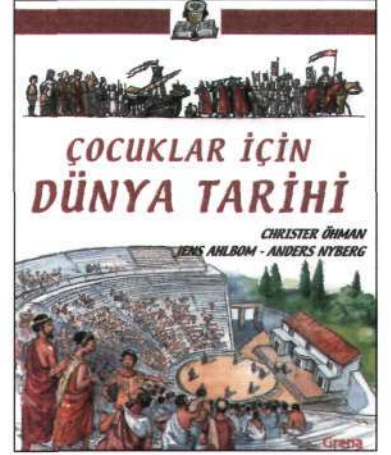
Kitabın Adı: Çocuklar için Dünya
Tarihi

Yazar: Christer Öhman

Resimler: Jens Ahlbom, Anders
Nyberg

Yayınevi: Yerdeniz Yayınları

- 351 sayfa
- 8 yaş ve üstü

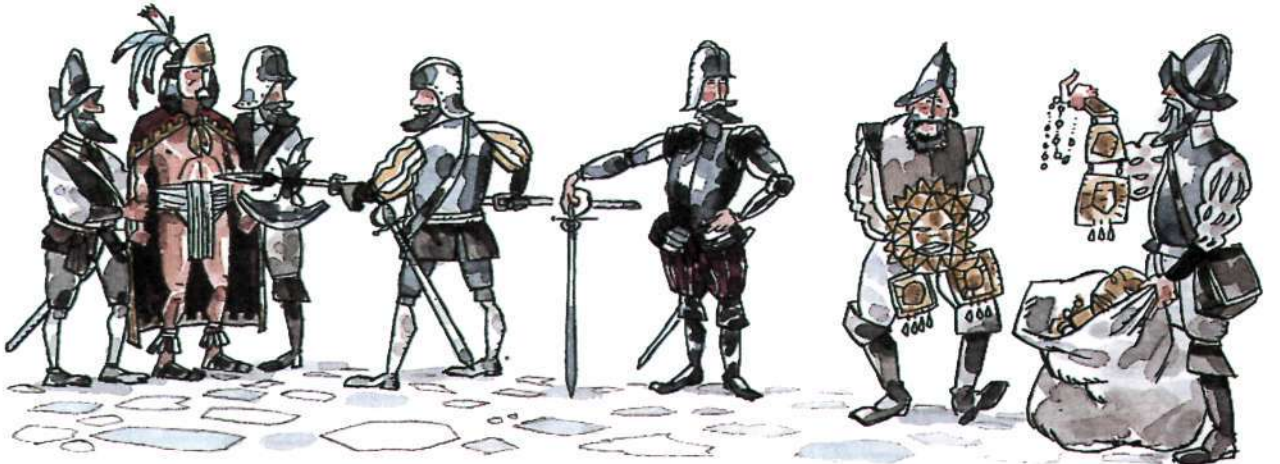
keriman@kirmizifare.com

32

Tarih dersini sevip sevmediğinizi bilmiyorum. Bildiğim bir şey var ki, bazı şeyleri sevmek zorunda olmasak da öğrenmek zorundayız. Ama bu öğrenme işini zevkli hale getirmek bizim elimizde. Özellikle de yayımcılar böyle güzel kitaplar yaptıkları sürece. Çocuklar İçin Dünya Tarihi de bu amaçla hazırlanmış çeviri bir kitap. Anlatımı gerçekten eğlenceli. Dünya tarihini bir masal gibi anlatırken bilgi içermeyi de ihmal etmiyor. Yani ezberlemek istemediğiniz savaş tarihleri, yer - zaman ilişkileri ve tarih deyince aklınıza gelen her şey insanlığın başlangıcından günümüze dek uzanan bir yelpazede veriliyor. Üstelik bu anlatıma harika resimler eşlik ediyor ve böylece kitap daha da eğlenceli bir hal alıyor.

Çocuklar İçin Dünya Tarihi bir kez okunup bırakılacak bir kitap değil. Kaynak kitap olarak da kullanabileceğiniz, sizin için olduğu kadar yetişkinler için de yararlı bir kitap.

İyi okumalar!

iyi çocuk kitabının adresi

www.binbirkitap.com

özenle seçilmiş...

indirimli...

KORKMAYIN! OKUYUN!

mavibulut

Perpa B Blok Kat:11 No:1930 Okmeydanı İstanbul Tel: 0212 320 21 30
Faks:0212 320 21 33 online satış: www.binbirkitap.com